

Производство на грозде и вино – реколта 2023

Реколтираните площи с лозя през 2023 година са 28.4 хил. хектара, а произведеното грозде е 147.8 хил. тона.

През 2023 година площите с лозови насаждения в земеделските стопанствата, включващи плододаващите (вкл. изоставените, с възможност за възстановяване) и младите, невстъпили в плододаване, лозя, са 32 178 ха.

Реколтирани са 28 402 ха, което е с 0.2% по-малко от предходната година. Вследствие на лоши климатични условия от 1 084 ха лозя не е прибрана продукция. Относителният дял на реколтираните площи с червени винени сортове е 61% от общо реколтираните площи с винени сортове лозя, а на белите – 39%.

Младите, невстъпили в плододаване, лозя са 2% от площите с лозя в стопанствата.

По данни на Изпълнителната агенция за лозата и виното новозасадените лозови насаждения са 253 ха.

Произведеното грозде през 2023 година е 147 804 тона, с 9% по-малко в сравнение с предходната година. В Югоизточния район е произведено 42% от гроздето, а в Южния централен район – 36%.

Средните добиви на винените и десертните сортове грозде са по-ниски спрямо предходната година, съответно с 8% и с 9%. При винените сортове грозде, най-високи са средните добиви в Югоизточен и Североизточен район, а на десертните - в Югоизточен и Южен централен район. В сравнение с 2022 година значително по-ниски са средните добиви на винените и на десертните сортове грозде в югозападния район, съответно с 34% и с 43%.

От произведеното грозде 7% е за директна консумация, а останалото количество е предназначено за преработка.

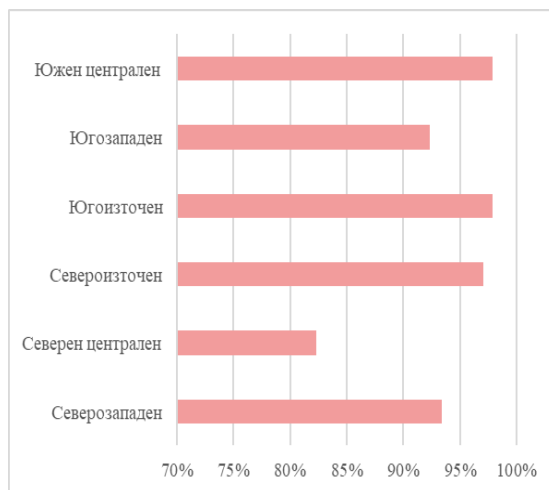
Таблица 1

Разпределение на площите по местоположение на земеделските стопанства – реколта 2023

Статистически зони Статистически райони	Общо площи* хектари	От тях реколтирани хектари
България	32 178	28 402
Северна и Югоизточна България	18 234	15 866
Северозападен	2 722	2 066
Северен централен	1 554	1 106
Североизточен	2 811	2 382
Югоизточен	11 147	10 312
Югозападна и Южна централна България	13 944	12 536
Югозападен	2 271	2 013
Южен централен	11 673	10 523

Графика 1

Относителен дял на реколтираните площи към плододаващите лозя по статистически райони

*Общо площи – плододаващи (вкл. изоставени площи с възможност за възстановяване) и млади, невстъпили в плододаване, лозя

Източник: МЗХ, отдел “Агростатистика”, „Наблюдение на производството на грозде и вино – реколта 2023“

Таблица 2

Разпределение на реколтираните лозя по статистически райони и зони – реколта 2023 (хектари)

Статистически зони Статистически райони	Винени сортове	В т.ч.		Десертни сортове	Общо
		червени винени сортове	бели винени сортове		
България	26 217	16 076	10 141	2 185	28 402
Северна и Югоизточна България	15 029	6 631	8 398	837	15 866
Северозападен	2 023	1 280	743	43	2 066
Северен централен	1039	424	615	67	1106
Североизточен	2302	615	1687	80	2382
Югоизточен	9 665	4 312	5 353	647	10 312
Югозападна и Южна централна България	11 188	9 445	1 743	1 348	12 536
Югозападен	1 886	1 717	169	127	2 013
Южен централен	9 302	7 728	1 574	1 221	10 523

Източник: МЗХ, отдел “Агостатистика”, „Наблюдение на производството на грозде и вино – реколта 2023“

Таблица 3

Производство на грозде по статистически райони и зони – реколта 2023 (тонове)

Статистически зони Статистически райони	Грозде от лозя				Грозде от асми	Общо произведено грозде
	Винено	Десертно	Общо произведено грозде от лозя	Отн. дял		
България	135 409	12 298	147 707	100%	97	147 804
Северна и Югоизточна България	83 298	5 058	88 356	60%	.	.
Северозападен	6 952	167	7 119	5%	.	.
Северен централен	4 460	309	4 769	3%	.	.
Североизточен	13 108	349	13 457	9%	.	.
Югоизточен	58 778	4 233	63 011	43%	.	.
Югозападна и Южна централна България	52 111	7 240	59 351	40%	.	.
Югозападен	6 342	443	6 785	5%	.	.
Южен централен	45 769	6 797	52 566	35%	.	.

Източник: МЗХ, отдел “Агостатистика”, „Наблюдение на производството на грозде и вино – реколта 2023“

Таблица 4

Средни добиви на грозде от лозя – реколта 2023 (кг/ха)

Статистически зони Статистически райони	Средни добиви от лозя	
	Винени сортове	Десертни сортове
България	5 165	5 628
Северна и Югоизточна България	5 542	6 043
Северозападен	3 436	3 884
Северен централен	4 293	4 612
Североизточен	5 694	4 363
Югоизточен	6 082	6 543
Югозападна и Южна централна България	4 658	5 371
Югозападен	3 363	3 488
Южен централен	4 920	5 567

Източник: МЗХ, отдел “Агостатистика”, „Наблюдение на производството на грозде и вино – реколта 2023“

Таблица 5

Разпределение на произведеното грозде (тонове)

Общо произведено грозде, от което за:	147 804
<i>Директна консумация</i>	9 767
<i>Преработка, в т.ч. за:</i>	138 037
Винификация в промишлени условия*	100 803
Винификация в извън промишлени условия	35 112
Други продукти	2 122

* Данните са от Изпълнителната агенция по лозата и виното

Източник: МЗХ, отдел “Агостатистика”, „Наблюдение на производството на грозде и вино – реколта 2023“

Произведеното вино в извън промишлени условия е 168 695 хектолитра.

Методологични бележки

Цел и предназначение:

Целта на анкетата е да се установят реколтираните площи с винени и десертни сортове грозде, производството и средните добиви на грозде, реализацията на произведената продукция, както и количеството произведено вино и други продукти на гроздова и винена основа в извънпромишлени условия.

Информацията от изследването се използва за изготвяне на анализи и програми в сектора. Тя се предоставя на Министерството на земеделието и храните (МЗХ), Националния статистически институт (НСИ), научни и браншови организации, Евростат, ФАО и др. и служи за вземане на управленски решения при провеждане на аграрната политика на национално и общностно равнище.

Нормативна уредба:

- Регламент (ЕО) № 543/2009 на Европейския парламент и на Съвета;
- Делегиран регламент (ЕС) 2015/1557 на Комисията;
- Закон за статистиката;
- Национална статистическа програма.

Обект на изследване: земеделските стопанства, които отглеждат лозови насаждения.

Метод на изследването: наблюдението е извадково и е проведено онлайн (стопанствата могат да предоставят необходимата информация чрез попълване на анкетната карта по електронен път) или чрез интервю със земеделските стопани. Извадката е случайна, стратифицирана и е изготвена на база данните от преброяването на земеделските стопанства през 2020 г. и са добавени нови стопанства, създадени след 2020 г. Приложен е праг, над който всички единици са наблюдавани изчерпателно. Данните за новосъздадените лозя и преработеното грозде в промишлени условия са получени от ИАЛВ.

Начин на провеждане: анкетата е реализирана от експерти и служители в областните дирекции „Земеделие“.

Географски обхват: изследването покрива територията на цялата страна. Данните на ниво статистически район са представени по местоположение на земеделските стопанства, а не по местоположение на лозовите насаждения.

Референтен период: стопанската 2022/2023 година.

Въпросник: включва административна информация за идентификация на стопанството и въпроси за площите с лозови насаждения по видове и по предназначение на произведеното грозде, количеството на произведеното грозде от лозя и асми, произведеното вино и други продукти на гроздова и винена основа в извънпромишлени условия.

Изследвани статистически показатели:

Реколтирана площ – площта, от която е прибирана продукцията. Тя може да е равна или по-малка от засадената площ след изключване на всички непроизводствени площи (напр. млади насаждения, невстъпили в плододаване).

Производство – обем на прибраната продукция, вкл. загубите след прибиране на реколтата и бракувана продукцията в стопанството. Включват се количествата, използвани директно в стопанството и реализираните на пазара, изразени в тегловни единици на основния продукт.

Средни добиви – резултативна величина, изчислена въз основа на производството и реколтираните площи, т.е. прибраната продукцията от единица реколтирана площ.

Конфиденциалност: за да се гарантира тайната на индивидуалните данни, някои от показателите се публикуват в обобщени позиции или са заменени със знак „С“ (конфиденциални данни). Това са случаите, когато: има по-малко от 3 стопанства в разглежданата категория или когато едно от стопанствата в разглежданата категория обхваща повече от 85% от дейността в тази категория.

Достъпност на статистическата информация: резултатите от провежданите от отдел “Агростатистика” са публикувани на сайта на Министерството на земеделието и храните на адрес:

<http://www.mzh.government.bg/bg/statistika-i-analizi/izsledvane-rastenievadstvo/danni/>

Информацията се предоставя на Евростат и се публикува в статистическия годишник и статистическия справочник на НСИ.

Статистическите райони, цитирани в публикацията, са в съответствие с изискванията на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана в Европейския съюз (NUTS), съгласно Регламент (ЕС) № 31/2011.

Статистическите райони, които образуват ниво 2 (NUTS 2), са следните:

- Северозападен – Видин, Враца, Монтана, Ловеч, Плевен;
- Северен централен – Велико Търново, Габрово, Русе, Разград, Силистра;
- Североизточен – Варна, Добрич, Търговище, Шумен;
- Югоизточен – Бургас, Сливен, Ямбол, Стара Загора;
- Югозападен – Благоевград, Кюстендил, Перник, София (столица), София;
- Южен централен – Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Хасково.

